

Til: Styret for Naturhistorisk museum

Sakstype:	Vedtak
Saksnr.:	V-03/2
Journalnr.:	14/459
Møtedato:	3. april 2014
Saksansvarlig:	Cecilie Webb / Marianne Strøm

Sakstittel: Nye basisutstillinger, W.C. Brøggers hus

Forslag til vedtak:

1. Styret slutter seg til fag- og skissekonsept for 6 nye basisutstillinger i W. C. Brøggers hus.
2. Styret slutter seg til budsjettforslaget til 6 nye basisutstillinger i W. C. Brøggers hus og gir direktøren fullmakt til å fremlegge det for Universitetets styre.

Hvorfor trenger vi nye utstillinger?

W. C. Brøggers hus har et enormt behov for oppgradering til moderne standard. Dette er også gjeldende for utstillingene. Vitenskapelig virksomhet, formidling og metodikk har forandret seg mye de siste 100 år. Dette må reflekteres i hvordan vi arbeider inne i bygningene og hvordan vi formidler vitenskap i dag. Det er viktig for NHM at våre nye basisutstillinger blir mer tilgjengelig for publikum. Vi har nå en gylden anledning til å oppgradere tilbudet til publikum slik at NHM blir et populært museum i konkurransen med andre attraksjoner i Oslo og omegn.

NHM som institusjon har et særskilt ansvar for formidling av naturvitenskap.

Det er viktig å formidle realfag og naturmangfold av flere grunner:

- Samfunnet trenger unge som studerer realfag med tanke på fremtiden
- Viktige politiske emner inneholder naturvitenskap
- Naturvitenskap er en del av vår praktiske hverdag
- Naturvitenskap er en del av vår kultur

For å få unge til å velge realfag på skole, i videre utdanning og som yrkesvei trenger familiene først og fremst «realfagskapital» som omhandler interesse, kunnskap, forståelse og kontakter innen realfag. Dette kan NHM legge til rette for gjennom nye utstillinger som ikke bare inneholder fakta, men også viser prosesser og sider som er relevante for den enkelte.

For første gang tas også museets 3. etasje i bruk til formidlingsareal. Nyrehabiliterte W.C. Brøggers hus vil bli et formidlingssenter med 70% av bruksarealet forbeholdt utstillinger og andre publikumsrettede aktiviteter / tilbud. Inklusive underetasjen innebærer dette omtrent en fordobling av publikumsareal fra dagens situasjon, til ca. 2.500 m².

Seksjon for utadrettet virksomhet

Postadr.: Postboks 1172 Blindern, 0318 Oslo
Kontoradr.: Sars gate 1, 0562 Oslo

Telefon: 22851820
Telefaks: 22851790
postmottak@nhm.uio.no
<http://www.nhm.uio.no>
Org.nr.: 971 035 854

Visjon og mål

NHM har som ambisjon å utfordre og fornye måten naturvitenskap formidles på.

Ved å fortelle de fascinerende historiene rundt de ekte og unike objektene, presentere prosesser og ennå uløste gåter, vil vi skape en arena for undring.

NHM skal skape utstillinger som:

- er arena for læring og forståelse av jorda og livets utvikling
- er tidsriktige, estetiske og tilgjengelige
- bergtar og involverer
- stimulerer til nysgjerrighet

Ved å ta i bruk nye formidlingsmetoder vil vi gjøre utstillingene moderne og tilgjengelige for en bred målgruppe. Utstillingene skal fungere for barn, voksne, grupper og enkeltbesøkende.

Erfaringen fra naturhistoriske museer i Helsinki, Berlin, Edinburgh og andre steder der man har bygget nytt eller totalrenovert museet, er at publikumtilstrømmingen har blitt tredoblet. Lykkes vi på samme måte med nye basisutstillinger ved NHM, kan vi trekke 300.000 besøkende årlig.

Vern og fornying

For å tilrettelegge for den nødvendige revitaliseringen vil deler av eksisterende innredning fjernes i noen publikumsarealer. Dette gir rom for spennende scenografiske løsninger, nye muligheter for innplassering av store gjenstander og en fleksibel utnyttelse av utstillingssalene.

Hvilke elementer som kan fjernes fra utstillingssalene er avklart etter tett dialog med Riksantikvaren. Det er i forbindelse med denne romendringen opprettet et samarbeid med kulturminnerådgiver Jens Treider. Dette delprosjektet er UiOs Eiendomsavdeling ansvarlig for. Prøvedemontering av innredning er gjennomført med hell. Samtlige deler vil bli registrert, pakket, transportert og lagret forsvarlig.

I samråd med Riksantikvaren er det besluttet å bevare dagens bergartssal i opprinnelig utførelse. Salen ligger på plan 1 og vil huse ny basisutstilling for historien om mineraler og bergarter. Ved å beholde en sal med original innredning viser vi det historiske perspektivet. Kulturminnerådgiver, Jens Treider er også engasjert i arbeidet med tilbakeføring av denne salen, som er et eget delprosjekt med EA som prosjekteier.

Vi ønsker også videre å bevare og i noen tilfeller tilbakeføre løsninger for å gjenskape byggets opprinnelige karakter. Dette løser vi gjennom å la all original innredning som løper langs salenes vegger bli stående. Den største forbedringen vil skje ved gjenåpning av gallerier mellom 2. og 3. etasje, samt fjerning av vindusblendinger. Øvrig monterinnredning demonteres og lagres i henhold til krav fra Riksantikvar.

De originale montrene innehar ikke lenger sin opprinnelige funksjon. De tette soklene har til nå blitt benyttet til magasinering av objekter noe som ikke lenger er aktuelt, da magasinene i sin helhet vil flytte til eksternt lager på Økern.

Prosess

De nye innholdskonseptene har blitt til gjennom et tverrfaglig samarbeid der forskere og formidlere ved museet, og andre deler av UiO, har deltatt. Det ble avholdt 5 arbeidsmøter i hver av de 6 gruppene. Arbeidet ble gjennomført i løpet av en 1 års periode.

Konkurranse ble utlyst om samarbeidspartnere for gjennomføring av skisseprosjekt.

En internasjonal gruppe utstillingsdesignere har i tett dialog med faggruppene transformert visjoner på papir til realiserbare utstillingskonsepter.

Skisseprosjekter for samtlige 6 nye utstillinger foreligger. Løsningene er utarbeidet av tre forskjellige utstillingsdesignkontorer og det er dermed behov for en samordning av elementer og detaljer. Dette overordnede grepet som vil ivareta et helhetlig uttrykk som harmonerer med bygget, har Jarmund arkitekter fått i oppdrag å gjennomføre. Arbeidet igangsettes medio april 2014 og vil danne grunnlag for videre detaljering og realisering.

De nye basisutstillingene

Det er utarbeidet konsepter for 6 nye basisutstillinger:

- Historien om livets utvikling
- Historien om mineraler og bergarter
- Historien om menneskets utvikling
- Historien om oljen i Nordsjøen
- Historien om meteoritter og solsystemet
- Historien om vår dynamiske Jord

Historien om livets utvikling

Her tar vi for oss store temaer som hvordan livet oppstod og evolusjonen.

Et utvalg fossiler og avstøpninger vil få sentrale plasseringer og tiltrekke oppmerksomhet. De vil plasseres i soner som representerer tiden på jorden da de eksisterte. Her vil det i tillegg være fordypningsmuligheter og virtuelle presentasjoner av miljøet dyrene og plantene levde i.

For å muliggjøre presentasjon av et mangfold av fossiler har vi utviklet "Livets arkiv". Dette elementet utgjør ryggraden i utstillingen og fyller hele rommets lengde. Arkivet er delt inn i seksjoner som forholder seg til rommet forøvrig. Hit kan publikum gå for selv å lete seg gjennom fossiler i de ulike tidsperiodene.

Historien om mineraler og bergarter

Her trer man inn i en verden av funkende krystaller og imponerende enkeltobjekter.

Utstillingen skal presentere hvor og hvordan mineraler dannes, samt hvordan vi bruker dem i vår hverdag. Vi skal vise gjenstander og historier fra Norge som publikum vil identifisere seg med.

I dette galleriet skal eksisterende innredning og struktur bevares.

I tillegg introduserer vi et nytt element som vil gi en samlet presentasjon av mineralenes systematikk – fra det enkle til det sammensatte.

Innholdet i de eksisterende montrene vil få en betydelig oppgradering. De vil bestå av flotte blikkfang og overraskende historier – godt hjulpet av tekniske løsninger som integreres i elementene.

Historien om menneskets utvikling

Når det snakkes om evolusjon er det som oftest menneskets evolusjon man tenker på. NHMs største attraksjon er fossilet Ida, det mest komplette apefossil som noen gang er funnet. Ida omfattes av enorm interesse både fra publikum og fagfolk over hele verden. Ved å lage en basisutstilling som konsentrerer seg om primatenes (inkludert menneskets) utvikling, får vi også satt vårt mest berømte samlingsobjekt inn i den sammenhengen hvor hun hører hjemme, og forklart for publikum hvorfor Ida er så viktig og interessant.

Vi skal fortelle den evolusjonære historien om oss selv fra i dag tilbake til den gang Ida levde for 47 millioner år siden.

Skattkammeret med Ida og miljøet fra Messel omkranses av temasoner som på en leken og utfordrende måte guider den besøkende gjennom milepæler i menneskets utviklingshistorie.

Historien om oljen i Nordsjøen

I denne utstillingen vil vi fortelle om dannelsen av oljen i Nordsjøen. Publikum skal umiddelbart forstå at dette er en oljeutstilling.

Imidlertid skal vi ikke presentere den tradisjonelle oljehistorien, men fokusere på de naturvitenskapelige fenomener knyttet til oljen.

Hvor kommer oljen fra? Hva gjemmer seg i havets bunn av spennende fakta og historier om tidligere liv på Jorden?

Vi vil også ta publikum med på en spektakulær tidsreise til jordens indre i en simulator hvor man virtuelt omslutes av historien. Vi vil fokusere på høydepunkter som viser økosystemer og miljøer for millioner av år siden

Historien om meteoritter og solsystemet

Vi skal gi publikum et innblikk i den fascinerende utviklingen av vårt eget solsystem. Historien projiseres på alle rommets veggflater. Forøvrig består rommet av et hovedelement som presenterer Jorden og de andre planetene i vårt solsystem.

I neste del av utstillingen presenteres asteroidebeltet som en dominerende visuell installasjon, svevende i galleriåpningen mellom 2. og 3. etasje.

Vi skal presentere en variasjon av meteoritter, forklare hvordan de har havnet på jorden, hvor de kommer fra og hva disse budbringerne fra himmelen kan fortelle oss.

Historien om vår dynamiske Jord

10 jordkloder i ulike farger og teksturer fyller galleriåpningene i salens to langsider. Hver representerer de en prosess som er med på å gjøre vår planet helt enestående. Midten av rommet domineres av et langstrakt element – bevisbordet. Her viser vi fenomener som forklarer hvordan vitenskapen har kommet frem til en forståelse av disse prosessene, som er vesentlige for vår eksistens på jorden.

Det er også mange uløste mysterier.

Presentasjon og informasjon skal legges opp slik at publikum vil oppdage og lære mer ved gjentakende besøk.

Utstillingene på Naturhistorisk museum skal være fleksible og utformes slik at de kan oppdateres delvis og fortløpende. På den måten vil de forbli aktuelle.

Budsjett

Leveransen fra utstillingsdesignerne bestod av følgende:

- Utstillingskonsept
- Struktur og flytmønster
- Løsningsforslag m/beskrivelse
- Visualisering (3D, animasjon e.l.)
- Kostnadsoverslag / estimat for foreslåtte løsninger
- Løpende dialog, avsjekk samt evt. administrative kostnader

Historien om livets utvikling

TEKNISK MATERIELL		Budsjett
Utstillingselementer	Podier, montre, scenografiske objekter	1.939.100
AV software	Lisenser, programmering etc.	824.000
AV hardware	Digitale og interaktive løsninger, skjermer etc.	1.283.500
Belysning	Monter- og effektbelysning (dynamisk, stemningsskapende)	1.855.000
Grafikk	Tekst, dekor, mønster – folie, trykk	420.000
Montering	Reise, opphold, diett	400.000
<i>Sum TM</i>		<i>6.721.600</i>
HONORARER		
Design	Detaljere løsninger og utarbeide produksjonsunderlag	1.600.000
Grafisk design	Logo, typografi, layout, grafiske elementer, fargepalett, illu.	155.000
Animasjon	3D, film, spill	180.000
Prosjektstyring	Koordinering underleverandører, dialog oppdragsgiver	235.000
Byggeledelse	Koordinering leveranser og montering	166.000
<i>Sum honorarer</i>		<i>2.336.000</i>
Uforutsett	Tillegg, 5% av totalsum	503.200
Indeksregulering	Tillegg for prisstigning, 5% av totalsum	503.200
Sum totalt	Teknisk materiell, honorarer, uforutsett og prisstigning	10.064.000

Historien om mineraler og bergarter

TEKNISK MATERIELL		Budsjett
Utstillingselementer	Innredning	2.995.883
AV software	Lisenser, programmering etc.	2.058.882
AV hardware	Digitale og interaktive løsninger, skjermer etc.	1.565.590
Belysning	Monter- og effektbelysning, lasershow	1.609.849
Grafikk	Tekst, dekor, mønster – folie, trykk	473.963
Montering	Reise, opphold, diett	204.453
<i>Sum TM</i>		<i>8.908.620</i>
HONORARER		
Design	Detaljere løsninger og utarbeide produksjonsunderlag	2.104.181
Grafisk design	Logo, typografi, layout, grafiske elementer, fargepalett, illu.	189.585
Animasjon	3D, film, spill	180.000
Prosjektstyring	Koordinering underleverandører, dialog oppdragsgiver	539.291
Byggeledelse	Koordinering leveranser og montering	191.477
<i>Sum honorarer</i>		<i>3.204.534</i>
Sum totalt	Teknisk materiell, honorarer, uforutsett og prisstigning	12.113.154

Historien om menneskets utvikling

TEKNISK MATERIELL		Budsjett
Utstillingselementer	Podier, montre, scenografiske objekter	4.536.300
Objekter	Avstøpninger, utstoppinger, modeller	3.386.300
AV software	Lisenser, programmering etc.	2.555.000
AV hardware	Digitale og interaktive løsninger, skjermer etc.	1.283.500
Belysning	Monter- og effektbelysning (dynamisk, stemningsskapende)	1.684.000
Grafikk	Tekst, dekor, mønster – folie, trykk	240.000
Montering	Reise, opphold, diett	510.000
<i>Sum TM</i>		<i>14.195.100</i>
HONORARER		
Design	Detaljere løsninger og utarbeide produksjonsunderlag	2.500.000
Grafisk design	Logo, typografi, layout, grafiske elementer, fargepalett, illu.	155.000
Animasjon	3D, film, spill	1.180.000
Prosjektstyring	Koordinering underleverandører, dialog oppdragsgiver	280.000
Byggeledelse	Koordinering leveranser og montering	190.000
<i>Sum honorarer</i>		<i>4.305.000</i>
Uforutsett	Tillegg, 10% av totalsum	1.499.900
Sum totalt	Teknisk materiell, honorarer, uforutsett	20.000.000

Historien om oljen i Nordsjøen

TEKNISK MATERIELL		Budsjett
Utstillingselementer	Podier, montre, scenografiske objekter	2.890.000
AV software	Lisenser, programmering etc.	2.866.761
AV hardware	Digitale og interaktive løsninger, skjermer etc.	3.451.246
Belysning	Monter- og effektbelysning (dynamisk, stemningsskapende)	2.659.528
Grafikk	Tekst, dekor, mønster – folie, trykk	157.000
Montering	Reise, opphold, diett	760.000
<i>Sum TM</i>		<i>12.784.535</i>
HONORARER		
Design	Detaljere løsninger og utarbeide produksjonsunderlag	2.203.137
Grafisk design	Logo, typografi, layout, grafiske elementer, fargepalett, illu.	122.397
Animasjon	3D, film, spill	1141.970
Prosjektstyring	Koordinering underleverandører, dialog oppdragsgiver	122.397
Byggeledelse	Koordinering leveranser og montering	81.598
<i>Sum honorarer</i>		<i>3.671.499</i>
Uforutsett	Tillegg, 5% av totalsum	611.983
Indeksregulering	Tillegg for prisstigning, 5% av totalsum	611.983
Sum totalt	Teknisk materiell, honorarer, uforutsett og prisstigning	17.680.000

Historien om meteoritter og solsystemet

TEKNISK MATERIELL		Budsjett
Utstillingselementer	Montre, scenografiske objekter	4.107.679
AV software	Lisenser, programmering etc.	1.176.504
AV hardware	Digitale og interaktive løsninger, skjermer etc.	1.023.558
Belysning	Monter- og effektbelysning (dynamisk, stemningsskapende)	306.731
Grafikk	Tekst, dekor, mønster – folie, trykk	282.360
Montering	Reise, opphold, diett	179.479
<i>Sum TM</i>		<i>7.076.311</i>
HONORARER		
Design	Detaljere løsninger og utarbeide produksjonsunderlag	823.056
Grafisk design	Logo, typografi, layout, grafiske elementer, fargepalett, illu.	112.944
Animasjon	3D, film, spill	330.008
Prosjektstyring	Koordinering underleverandører, dialog oppdragsgiver	482.794
Byggeledelse	Koordinering leveranser og montering	46.000
<i>Sum honorarer</i>		<i>1.794.802</i>
Sum totalt	Teknisk materiell, honorarer	8.871.113

Historien om vår dynamiske Jord

TEKNISK MATERIELL		Budsjett
Utstillingselementer	Podier, montre, scenografiske objekter	3.921.119

AV software	Lisenser, programmering etc.	752.122
AV hardware	Digitale og interaktive løsninger, skjermer etc.	1.391.636
Belysning	Monter- og effektbelysning (dynamisk, stemningsskapende)	510.518
Grafikk	Tekst, dekor, mønster – folie, trykk	369.758
Montering	Reise, opphold, diett	185.671
<i>Sum TM</i>		<i>7.130.830</i>
HONORARER		
Design	Detaljere løsninger og utarbeide produksjonsunderlag	824.505
Grafisk design	Logo, typografi, layout, grafiske elementer, fargepalett, illu.	147.903
Animasjon	3D, film, spill	321.563
Prosjektstyring	Koordinering underleverandører, dialog oppdragsgiver	486.160
Byggeledelse	Koordinering leveranser og montering	76.577
<i>Sum honorarer</i>		<i>1.856.708</i>
Sum totalt	Teknisk materiell, honorarer	8.987.538

Realisering av 6 nye basisutstillinger NOK 77.715.805,- ex. mva.

Underetasjen er ikke forprosjekttert enda, men vil bl.a. inneholde grottevandring.

Avsatt beløp NOK 15.000.000,- ex. mva. **Totalt NOK 92.715.805 ex. mva.**